

3. Žalovaný v 2./ rade so žalobou nesúhlasil. Ak sa žalobca považuje za oprávneného dediča z prvej skupiny, malo by byť v rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. P 26/1979 výslovne uvedené, že žalobca je pokrvným synom nebohého F. M.. Namietal, že predmetom žaloby o vydanie môžu byť len nehnuteľné veci, ktoré boli predmetom dedenia, nie aj iné nehnuteľnosti.

4. Žalobca v replike poukázal na dedičské rozhodnutie vo veci Okresného súdu Poprad sp. zn. 9D 187/2016.

5. Žalovaný v 1./ rade v duplike uviedol, že nebohý F.S. M. mal podľa rozsudku sp. zn. P 26/1979 prispievať na výživu žalobcu sumou 400,-- Kčs. Od toho času nedošlo k zvýšeniu výživného, čo je nepochopiteľné. Žalovaný v 1./ rade naďalej spochybňuje otcovstvo F. M. k žalobcovi.

6. Žalovaný v 2./ rade sa v duplike nevyjadril.

7. Oznámením z 07.03.2019 žalovaný v 1./ rade navrhol prerušenie konania z dôvodu, že podal generálnemu prokurátorovi podnet na podanie návrhu na zapretie otcovstva.

8. V zmysle § 162 ods. 3 Civilného sporového poriadku súd návrh na prerušenie konania zamietol ako nedôvodný. Súd je toho názoru, že je nedôvodné v súlade so zásadou hospodárnosti prerušenie predmetného konania s poukazom na podaný podnet na podanie návrhu na zapretie otcovstva z 07.03.2019.

9. Pojednávania vo veci sa nezúčastnil žalovaný v 2./ rade, neúčast' ospravedlnil telefonicky pred konaním pojednávania 03.09.2019 z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, pojednávanie žiadal odročiť. V zmysle § 183 ods. 4 Civilného sporového poriadku súd žiadosť o odročenie pojednávania posúdil ako nedôvodnú, pracovná zaneprázdnenosť nepredstavuje dôležitý dôvod, pre ktorý by bolo potrebné pojednávanie s poukazom na zásadu hospodárnosti a na povinnosť súdu konať bez priet'ahov v konaní, za dôvodnú.

10. V zmysle § 180 Civilného sporového poriadku sa pojednávanie konalo v neprítomnosti žalovaného v 2./ rade.

11. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní na podanej žalobe trval v plnom rozsahu, žiadal, aby súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel a to formou určovacej žaloby, i keď ide o žalobu o vydanie dedičstva. Nárok žalobca uplatňuje titulom dedenia v prvej dedičskej skupine, keď žalobca je synom po nebohom poručiteľovi F. M.. Poukázal na listinné dôkazy a to: rodný list žalobcu a na rozhodnutie vo veci Okresného súdu Poprad sp. zn. P 26/1979. V prípade žaloby oprávneného dediča ide o osobitnú žalobu, ktorá má oporu v ustanoveniach hmotného práva, nie je vylučovacou žalobou. Upriamil pozornosť na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co 300/2011, podľa ktorého „v prípade žaloby oprávneného dediča ide o osobitnú žalobu, ktorá má oporu v ustanoveniach hmotného práva a nie je určovacou žalobou v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, preto nalievavý právny záujem na určení nie je potrebné preukazovať“. Taktiež správny je aj navrhovaný žalobný petit. Pre naplnenie skutkovej podstaty vydania dedičstva podľa § 485 Občianskeho zákonníka, nie je určujúce či a v akej miere sa nepravý dedič o poručiteľa staral. Jediné čo je potrebné dokazovať je skutočnosť, či žalobca je oprávnený dedič, čo v tomto konaní preukázané bolo.

12. Žalobca na pojednávaní na podanej žalobe trval. Uviedol, že v predmetnom byte má záujem bývať, uvedené pozemky si chce nechať na pamiatku po otcovi. Otec mu chcel previesť vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam, avšak on to odmietol do času kým otec žil. S otcom bol v kontakte aj v čase pred jeho smrťou, niekedy v januári 2016. V tom čase bol schopný si nakupovať, sám sa o seba staral, nebol bezvládný, chodil aj na obedy.

13. Žalovaný v 1./ rade na pojednávaní uviedol, že stále majú pochybnosť aj so žalovaným v 2./ rade, či žalobca je synom nebohého F. M.. Navrhoval vykonať testy DNA, keďže krv nebohého poručiteľa by sa mala nachádzať v nemocnici v Levoči, lebo bol darcom krvi. Nevie si vysvetliť, keďže so strýkom mali dobrý vzťah, že im nepovedal, že má dieťa. Posledné dva roky býval u strýka, platil mu za byt. Dedičské konanie bolo odrazom iba želania strýka ako má nakladať s jeho majetkom.

m2, parc.č. XXX - lesný pozemok vo výmere 82186 m2, parc.č. XXX - lesný pozemok vo výmere 220724 m2, parc.č. XXX - lesný pozemok vo výmere 306634 m2
s podielom pod B 717 v 71/13740-inách v pomere k celku,
- nachádzajúcich sa v k.ú. M. zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXX na Okresnom úrade odbor katastrálny V. S. W. (nie je porúčiteľ evidovaný na predmetných listoch vlastníctva)
IV. U r č u j e , že žalobca je vlastníkom pohľadávky voči Okresnému úradu odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v Poprade titulom rozhodnutia č. 1680/97-Dr Ne o náhrade pozemku za odňatie nehnuteľného majetku (v k. ú. Q. vložka XXX parcela XXXX/X - roľa o výmere 3273 m2).
V. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovaným v 1./ a 2./ rade náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

15. Proti rozsudku žalovaní v 1./ a 2./ rade podali odvolanie. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalobca v písomnom vyjadrení z 07.06.2021 tvrdil, že žaloba obsahuje všetky náležitosti, je úplná, zrozumiteľná s tým, že súd si sám môže modifikovať žalovaný petit. Žalobca si povinnosť splnil už tým, že v žalobe presne a jednoznačne označil povinnosť, ktorá má byť žalovanému uložená rozhodnutím súdu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.11.2020 vo veci sp. zn. 7Cdo 268/2019, podľa ktorého pri riešení procesnej prípustnosti žaloby podľa § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku a/alebo podľa § 137 písm. d/ Civilného sporového poriadku je nutné zaoberať sa otázkou, z akého právneho vzťahu žalobkyňa vyvodzuje v konaní ňou uplatňovaný nárok, následne tento vzťah dôsledne analyzovať a nakoniec správne vyhodnotiť a posúdiť po právnej stránke. Za účelom zabezpečenia podkladov, nevyhnutných pre tento postup, ukladá zákon žalobkyňu povinnosť uviesť vždy už v žalobe rozhodujúce skutočnosti. Tie majú súdu umožniť, aby daný právny vzťah a z neho vyvodzovaný nárok analyzoval a právne kvalifikoval z aspektov významných tak pre posúdenie rôznych otázok procesnej povahy (napr. obsah žaloby, právomoc, príslušnosť, procesná subjektivita), ako aj pre prípadné posúdenie veci samej. Žalobkyňa je povinná svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a zdôvodniť (ak ho predsa len v žalobe právne posúdi, súd daným posúdením nie je viazaný.) Je totiž vecou súdu, aby v zmysle zásady „iura novit curia“ podal právnu kvalifikáciu uplatňovaného nároku. Pre analýzu právneho vzťahu strán a posúdenie jeho povahy z hľadiska obsahu žaloby na prejednanie a rozhodnutie o nároku, ktorý žalobkyňa vyvodzuje z tohto právneho vzťahu, je tak rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú povahu majú práva a povinnosti strán tvoriace obsah právneho vzťahu(5Cdo/120/2017). Inak povedané predmet konania (resp. obsah žaloby) nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Na základe žalobného návrhu a opísania skutkového deja možno individualizovať predmet konania. Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami žalobcu v spore. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh. Vzhľadom na uvedené navrhoval, aby súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu.

17. Žalovaný v 1./ rade v písomnom vyjadrení z 21.05.2021 poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 404/2013 z 26.06.2013, z ktorého vyplýva, že žalobný petit je nesprávny, pričom pokiaľ žalobca poukazuje na judikát Najvyššieho súdu Českej republiky, tento nie je možné aplikovať pre rozhodovacie prax súdu Slovenskej republiky. Uviedol, že z citovaného uznesenia Ústavného súdu SR vyplýva, že Ústavný súd SR sa stotožnil s právnym názorom okresného súdu, krajského súdu i Najvyššieho súdu SR v danej veci, že žaloba tzv. opomenutého dediča podľa § 485 OZ nemôže mať petit, že žalobca je vlastníkom veci (bytu). Tento právny názor Ústavného súdu SR zároveň zahŕňa aj to, že takýto nedostatok žalobného petitu má za následok zamietnutie žaloby len z dôvodu zle formulovaného petitu. Súd prvej inštancie nerešpektoval tento právny názor. Žalovaný v 1. rade trvá na tom, že pri ochrane opomenutého dediča ide o špeciálnu právnu úpravu (§ 485 Občianskeho zákonníka), ktorá sa líši od všeobecnej úpravy ochrany vlastníctva najmä tým, že právo na vydanie dedičstva na rozdiel od vlastníckeho práva, sa premlčuje. Zákonná úprava nestotožňuje ochranu oprávneného dediča s ochranou vlastníka a tiež všeobecná úprava ochrany vlastníctva (najmä podľa ustanovenia § 126 a nasl. OZ) oproti špeciálnej úprave ochrany oprávneného dediča v § 485 Občianskeho zákonníka sa odlišuje v tom, že právo dediča na vydanie dedičstva sa premlčuje v 3-ročnej premlčacej dobe od právoplatnosti rozhodnutia. Z týchto skutočností jednoznačne vyplýva, že žalobca svoj petit formuluje v tomto konaní nesprávne. Vznikla paradoxná situácia, keď žalobca sa domáha vydania dedičstva po porúčiteľovi, ktorého meno nie je uvedené v petite žaloby. Žaloba o určenie

vlastníckeho práva je možná len vtedy, ak nie je možné nárok žalobcu uplatniť žalobou na plnenie. V danom prípade je žalobný nárok v zmysle § 485 Občianskeho zákonníka potrebné chápať tak, že žalovaný má povinnosť vydať vec patriacu do dedičstva a nemožno nahradiť rozhodovanie dedičského súdu tým, že súd určí komu táto vec pripadne do vlastníctva. Pokiaľ teda žalobca žaluje v bode I svojho petitu, že žalobca je vlastníkom bytu č. XX na LV č. XXXX k.ú. Q., tak takýto petit je zjavne nesprávny vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam a samozrejme je nesprávny a aj nevykonateľný aj z toho dôvodu, že v tomto konaní sú žalované dve osoby - žalovaný v 1./ rade a žalovaný v 2./ rade a z takto formulovaného petitu nevyplýva, ktorý z týchto dvoch žalovaných má povinnosť vydať tento byt, čiže nie je ani zrejmé, kto sa mal bezdôvodne obohatiť v zmysle § 485 Občianskeho zákonníka, teda ktorý z dvoch žalovaných mal mať majetkový prospech na ujmu žalobcu.

18. Žalovaný v 1./ rade v písomnom vyjadrení z 24.06.2021 uviedol, že argumentácia žalobcu v písomnom vyjadrení je neudržateľná, nekorešponduje so skutkovým a právnym stavom danej žaloby. Nikde v žalobe nie je uvedené, že žalovaný v 1./ rade nadobudol po poručiťovi byt č. XX zapísaný na LV č. XXXX v k. ú. Q.. Nikde v texte žaloby nie je uvedené, ktorý z dvoch žalovaných byt nadobudol, ani nie je uvedené, kto má predmetný byt vydať. Pokiaľ sa žalobca odvoláva na § 129 Civilného sporového poriadku a tvrdí, že pokiaľ súd žalobcu nevyzval na doplnenie žaloby, tak je žaloba úplná a zrozumiteľná, ide o nesprávny výklad. V žiadnom prípade nemôže súd upozorňovať žalobcu na nesprávnosť žaloby z pohľadu nesprávnosti žalobného petitu, keďže by sa tým porušila kontradiktórnosť konania a rovnosť strán. Súd nemôže preformulovať žalovaný petit z petitu na určenie na petit na plnenie. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 268/2019, ani tento judikát nijakým spôsobom neposilňuje argumentáciu žalobcu pri jeho tvrdení, že súd môže modifikovať jeho nesprávny petit. Žalovaný v 1./ rade súhlasil s tým, že súd musí skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný návrh. V tomto smere však zo žaloby nevyplýva, že žalobca sa domáha, aby žalovaný v 1./ rade vydal predmetný byt. Tento nedostatok žaloby napravil žalobca čiastočne až podaním z 07.06.2021, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby od právoplatnosti dedičského rozhodnutia dňa 23.01.2017, pričom premlčacia doba uplynula 23.01.2020. Keďže žalobca neodstránil tento nedostatok do 23.01.2020, nepodal žalobu v zmysle § 485 Občianskeho zákonníka v trojročnej premlčacej dobe, žalovaný v 1./ rade z dôvodu právnej istoty namieta premlčanie nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaného v 1./ rade.

19. Žalovaný v 2./ rade v písomnom vyjadrení z 24.06.2021 nesúhlasil s argumentáciou žalobcu tvrdiac, že spôsob uplatnenia tvrdeného práva žalobcu na vydanie ich dedičstva prostredníctvom žaloby na určenie vlastníckeho práva, je neprípustný a to pre rozpor s ustanovením § 485 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zákona 95/2013 Z.z. o pozemkových spoločenskách. Žalobca podanou žalobou tvrdený dedičský nárok neuplatnil riadne v zákonom stanovenej lehote a v súlade s hmotným právom.

20. Na pojednávaní právny zástupca žalobcu na podanej žalobe trval, vzhľadom na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu k pasívnej legitimácii tvrdil, že v prípade osobitného typu žaloby o vydanie dedičstva sú pasívne vecne legitimovaní len tí neoprávnení dedičia, ktorí skutočne z dedičského konania nadobudli majetok po poručiťovi, nie je potrebné žalovať tých dedičov, ktorí sa nestali vlastníkmí hnutelných, či nehnuteľných vecí. Z uznesenia v dedičskom konaní vyplýva, že majetok po poručiťovi nadobudol žalovaný v 1./ rade a žalovaný v 2./ rade. K prípustnosti určovacej žaloby uviedol, že žaloba o vydanie dedičstva je osobitným typom žaloby vyplývajúcej z hmotného práva, ktorou sa oprávnený dedič domáhal od žalovaných vydanie dedičstva. Súd musí zabezpečiť, ak to vyplýva z obsahu žaloby, aby bol rozsudok vykonateľný. Čo sa týka podielov uplatnených v konaní, tieto boli naviazané práve na rozhodnutie o dedičstve.

21. Žalobca na pojednávaní na podanej žalobe trval. Vyjadroval sa k tomu, že jeho otec nikdy nemal žiadne dlhy, nikoho nepodviedol. On sa stretával s otcom aj za prítomnosti otca žalovaného v 1./ rade. Žalovaný v 1./ rade sa o otca vôbec nestaral, ani u neho nebýval. Nie je pravdou, že by otca nenavštevoval, a že by bol otec chorý. V konaní bolo rozhodnutím Okresného súdu Poprad sp. zn. 9D 84/2016 preukázané, že majetok po poručiťovi F.S. M. nadobudli výlučne žalovaný v 1./ rade a žalovaný v 2./ rade, čo znamená, že ich pasívna vecná legitimácia v konaní je daná. Tak isto bolo preukázané, že žalobca je synom poručiťľa F. M., ktorého otcovstvo bolo určené rozhodnutím Okresného súdu Poprad vo veci Nc 132/78. Dôvodnosť žaloby je zjavná. Ak sú námietky ohľadne nesprávneho označenia nehnuteľnosti, žalobca vychádzal v plnom rozsahu z dedičského rozhodnutia.

22. Právny zástupca žalovaného v 1./ rade na pojednávaní trval na všetkých doterajších tvrdeniach majúc za to, že žalobu je potrebné zamietnuť. Samotná žaloba o uplatnenom nároku žalobcu voči žalovanému v 1./ rade je v rozpore s dobrými mravmi, keď žalobca počas života poručiťľa F. M. o toho nikdy neprejavoval záujem, staral sa o neho žalovaný v 1./ rade. V konaní nebolo preukázané, že žalobca je synom poručiťľa a taktiež poukázal na rozpor s dobrými mravmi z dôvodu, že žalobca keby bol synom poručiťľa, tak by o neho počas života prejavoval záujem. Najzásadnejší argument pre zamietnutie žaloby je nesprávnosť a nevykonateľnosť žalobného petitu. Žalobný návrh trpí takými nedostatkami, ktoré spôsobili jednak jeho nevykonateľnosť, jednak neurčitost'. Nie je v ňom uvedené, ktorý z dvoch žalovaných má vydať predmetný byt č. XX zapísaný na LV XXXX v k. ú. Q.. Tento nedostatok žalobného návrhu nemôže vynahraďiť ani modifikačnou činnosťou súdu.

23. Žalovaný v 1./ rade na pojednávaní uviedol, že zhruba 10 rokov sa staral o neb. F. M., tri a pol roka u neho býval. So strýkom mal rôzne debaty, nikdy mu nepovedal, že má syna. Žalobca až rok a pol po jeho smrti sa začal zaujímať o majetok, pričom býval 300 m od F. M., ale nikdy neprišiel k nemu. Príde mu to bezcharakterné. Keby sa jeho otec, ako uviedol žalobca, stretával s otcom žalobcu na parkovisku, tak by mala rodina vedomosť o tom, že strýko má nemanželské dieťa.

24. Právna zástupkyňa žalovaného v 2./ rade na pojednávaní so žalobou nesúhlasila, žiadala ju zamietnuť. Uviedla, že je potrebné najskôr sa vysporiadať s prípustnosťou určovacieho petitu, ktorý si žalobca zvolil v podanej forme. Nejde iba o formulačný problém, má to závažný praktický dopad. Žalobca zvolením určovacieho petitu de facto obišiel princíp vyplývajúci z § 485 Občianskeho zákonníka. Žiada o určenie vlastníctva k majetku, zbavuje sa zodpovednosti za dlhy, náklady za pohreb. Z formulovaného petitu vôbec nevyplýva, že ide o vydanie dedičstva po konkrétnom poručiťľovi vo vzťahu ku konkrétnym žalovaným. Podanou žalobou sa žalobca nedomáha určenia vlastníckeho práva ku všetkým majetkovým položkám v predmetnom dedičskom konaní. Žaloba smeruje aj k určeniu vlastníckeho práva ku neexistujúcim podielom. Uvedené má závažné dôsledky vo vzťahu k princípu univerzálnej sukcesie, kedy sa dedič môže domáhať vydania dedičstva k celku, nie iba k jednotlivým položkám. Zákon č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach vylučuje prevod alebo prechod vlastníckeho práva len k niektorým pozemkom spoločnej nehnuteľnosti. Z opatrnosti vzniesla námietku premlčania vo vzťahu k nárokom žalobcu na určenie vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach zapísaných na LV XXXX v k. ú. A. vo výške 2/10305 pod B 979 ,ďalej na LV XXXX v k. ú. A. vo výške 71/13740 pod B 896, ďalej na LV XXX k. ú. D. vo výške 71/13740 pod B 1034 a na LV XXXX k. ú. P. vo výške 71/13740 pod B 802 a to z dôvodu, že nebola uplatnená žaloba o vydanie dedičstva včas, resp. vôbec. Poukázala najmä na neprípustnosť určovacieho petitu vo vzťahu k žaloba na vydanie dedičstva pre rozpor s § 485 Občianskeho zákonníka. Určovacia žaloba žalobcu toto nespĺňa. Z petitu nie je zrejmé, že sa jedná o vydanie dedičstva po konkrétnom poručiťľovi vo vzťahu ku konkrétnemu žalovanému. Poukázala na rozpor žaloby s § 9 ods. 9 zákona 97/2013 Z.z., z ktorého vyplýva jednoznačný zákaz prechodu a prevodu vlastníckeho práva k spoluvlastníckym podielom len na niektorých pozemkoch spoločnej nehnuteľnosti a na rozpor žaloby s dobrými mravmi, kedy aj v prípade, ak by súd považoval za preukázané, že žalobca je dedičom po poručiťľovi, v konaní nebolo preukázané, že by sa žalobca reálne zaujímal o poručiťľa a poskytol mu pomoc v starobe, keď sa v podstate nepostaral ani o pohreb poručiťľa.

25. Žalovaný v 2./ rade na pojednávaní so žalobou nesúhlasil. K morálnemu hľadisku uviedol, že za života F. M. oni ako bratranci, ale aj sesternice, ktoré si neuplatňovali žiaden nárok na dedenie, nakoľko vedeli, že neb. F. M. sa pred celou rodinou vyjadroval, že žalovaný v 1./ rade ho dohovára a za to dostane byt a za to, že otec žalovaného v 2./ rade bol obídenny pri dedení domu v Hranovnici pri reštitučnom nároku, tak všetky pozemky dostane žalovaný v 2./ rade. Uviedol, že strýka F. navštevoval, keď mal reštauráciu Rock and Roll v Poprade, vyplácal mu peniaze v súvislosti s pozemkami. Dával mu pri návšteve 300,- eur, 500,- eur, hoci nebol povinný. Strýko F. nevedel, že ešte sú nejaké pozemky v A., aj tieto by boli riešené formou predaja žalovanému v 2./ rade. Žalovaný v 1./ rade sa naozaj o F.S. M. staral. Keby nešiel do väzby, doteraz by F. M. žil. V súvislosti s úmrtím F. M. uviedol, že sa mu 1 - 2 týždne neozýval, volal mu, stále bol nedostupný. Keď mu klopal na dvere, nikto neotváral. Riešil to so susedmi. Suseda zavolaala políciu, on ho bol identifikovať a zdôraznil, že žalovaný v 1./ rade bol vo väzbe a nikto iný o neho neprejavoval záujem. Žalobca doteraz nevie, kde je F. M. pochovaný, vôbec sa o to nezaujíma.

ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu právneho dediča.

40. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

41. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

42. Podľa § 105 Občianskeho zákonníka, ak ide o právo oprávneného dediča na vydanie dedičstva (§ 485 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>), začína plynúť premlčacia doba od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa dedičské konanie skončilo.

43. Po vykonaní dokazovania súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán a rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť.

44. V danej veci žalobca žalobou o určenie, že žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti a vlastníkom pohľadávky sa domáhal určenia vlastníckeho práva k veciam, právam a iným majetkovým hodnotám, ktoré titulom dedenia neb. F. M. nadobudli žalovaní v 1./ a 2./ rade. Žalobca žalobu oprel o tvrdenie, že žalobca je synom neb. F. M., teda žalobca je priamy potomok, ktorý mal titulom dedenia nadobudnúť predmet dedičstva.

45. Spornou v konaní bola namietaná formulácia žalobného petitu, keď žalobca podal žalobu o určenie vlastníckeho práva, hoci sa ňou domáhal práv tzv. opomenutého dediča podľa § 485 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 485 Občianskeho zákonníka predstavuje špeciálnu právnu úpravu, ktoré sa líši od všeobecnej úpravy ochrany vlastníctva najmä tým, že právo na vydanie dedičstva na rozdiel od vlastníckeho práva, sa premlčuje. Zákonná úprava nestotožňuje ochranu oprávneného dediča s ochranou vlastníka. Pokiaľ žalobca formuloval žalobný petit „na určenie vlastníckeho práva“ na rozdiel od špeciálnej právnej úpravy podľa § 485 Občianskeho zákonníka „na vydanie predmetu dedičstva“ súd konštatuje, že žalobný petit je formulovaný nesprávne a v prípade, žeby súd žalobe vyhovel, vec by nesprávne právne posúdil.

46. V tejto súvislosti súd poukazuje i na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít:

- uznesenie Ústavného súdu vo veci sp. zn. IV. ÚS 404/2013 z 26.06.2013, ktorým bola odmietnutá sťažnosť sťažovateľa na namietané porušenie práva na súdom ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, z obsahu ktorého vyplýva, že podanou žalobou sa navrhovateľ voči odporcom v 1./ 2/ rade domáhal určenia, že je spoluvlastníkom žalovaných nehnuteľností v podiele 1/10-iny k celku. Okresný súd správne uviedol v odôvodnení svojho rozsudku, že ide o špeciálnu právnu úpravu (§ 485 Občianskeho zákonníka), ktorá sa líši od všeobecnej úpravy ochrany vlastníctva najmä tým, že právo na vydanie dedičstva, na rozdiel od vlastníckeho práva, sa premlčuje. Zákonná úprava nestotožňuje ochranu oprávneného dediča s ochranou vlastníka a tiež všeobecná úprava ochrany vlastníctva (najmä podľa ustanovenia § 126 a nasl. OZ) oproti špeciálnej úprave ochrany oprávneného dediča v § 485 sa odlišuje v tom, že právo dediča na vydanie dedičstva sa premlčuje v 3-ročnej premlčacej dobe od právoplatnosti rozhodnutia, kdežto vlastnícke právo sa zásadne nepremlčuje.

47. Za daných okolností nemožno vyhovieť žalobe pri nesprávnej formulácii žalobného petitu, vyhovením žalobe by došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu veci, akceptácii obídienia § 485 Občianskeho zákonníka.

48. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky napriek námietke žalobcu možno podľa názoru súdu aplikovať i na tento prípad, i keď Ústavný súd Slovenskej republiky síce sám neriešil prípustnosť určovacej žaloby v prípade žaloby o vydanie dedičstva, ale rozhodnutie subsumovalo rozhodnutia nižších súdov práve riešiac totožnú problematiku.

49. K námietke žalobcu, ktorý poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 7Cdo 268/19, podľa ktorého pri riešení procesnej prípustnosti žaloby podľa § 137 písm. c/ CSP a/alebo podľa § 137 písm. d/CSP je nutné zaoberať sa otázkou, z akého právneho vzťahu žalobkyňa vyvodzuje v konaní ňou uplatňovaný nárok (t.j. predmet konania), následne tento vzťah dôsledne analyzovať a nakoniec správne vyhodnotiť a posúdiť po právnej stránke. Za účelom zabezpečenia podkladov, nevyhnutných pre tento postup, ukladá zákon žalobkyni povinnosť uviesť vždy už v žalobe rozhodujúce skutočnosti. Tie majú súdu umožniť, aby daný právny vzťah a z neho vyvodzovaný nárok analyzoval a právne kvalifikoval z aspektov významných tak pre posúdenie rôznych otázok procesnej povahy (napr. obsah žaloby, právomoc, príslušnosť, procesná subjektivita), ako aj pre prípadné posúdenie vecí samej. Žalobkyňa je povinná svoj nárok skutkovo vymedziť, nemusí ho však právne vyhodnotiť a zdôvodniť (ak ho predsa len v žalobe právne posúdi, súd daným posúdením nie je viazaný.) Je totiž vecou súdu, aby v zmysle zásady „iura novit curia“ podal právnu kvalifikáciu uplatňovaného nároku. Pre analýzu právneho vzťahu strán a posúdenie jeho povahy z hľadiska obsahu žaloby na prejednanie a rozhodnutie o nároku, ktorý žalobkyňa vyvodzuje z tohto právneho vzťahu, je tak rozhodujúce obsahové hľadisko, teda akú povahu majú práva a povinnosti strán tvoriace obsah právneho vzťahu (5Cdo/120/2017). Inak povedané predmet konania (resp. obsah žaloby) nie je tvorený výlučne žalobným návrhom (petitum), ale aj rozhodujúcimi skutkovými tvrdeniami - opísaním skutkového deja (causa petendi). Na základe žalobného návrhu a opísania skutkového deja možno individualizovať predmet konania. Súd je viazaný petitom žaloby po obsahovej stránke a tento petit je potrebné vykladať v súvislosti so skutkovými tvrdeniami žalobcov v spore. Súd má skúmať celý obsah podanej žaloby, nielen samotný žalobný návrh. Súd uvádza, že dané rozhodnutie nie je aplikovateľné v tomto prípade.

50. Súd nemôže preformulovať žalobný petit, ide o právo žalobcu. Súd právny nárok analyzuje, právne kvalifikuje z aspektov významných pre právne posúdenie vecí, neprislúcha mu právo formulovať žalobný petit. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazuje žalobca sa netýka situácie, ktorá vyvstala v tomto konaní. Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva, nie neplatnosti spotrebiteľských zmlúv, ide o inú procesnú situáciu.

51. V konaní z dôvodu procesnej opatrnosti žalovaný v 1./ rade a žalovaný v 2./ rade vzniesli námietku premlčania uplatneného nároku, na ktorú súd v zmysle § 100 Občianskeho zákonníka prihladol. Žalobca nepodal návrh na zmenu žaloby v časti žalobný petit, predmetom konania je žaloba o určenie vlastníckeho práva. V zmysle § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Vzhľadom na uvedené, keďže vlastnícke právo sa nepremičuje, nedošlo k premlčaniu práva. V prípade, ak by v priebehu konania žalobca podal návrh na zmenu žaloby v časti žalobný petit a domáhal by sa vydania vecí ako neopomenuteľný dedič, právo oprávneného dediča by sa premlčalo uplynutím 3 rokov od právoplatnosti dedičského rozhodnutia Okresného súdu Poprad 9D 84/2016, t. j. 23.01.2020, keď právoplatnosť uznesenie nadobudlo 23.01.2017.

52. Na právnom posúdení vecí nič nemení skutočnosť preukázaná v konaní namietaná zo strany žalovaných v 1./ a 2./ rade, a to že žalobca je syn nebohého F. M., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX. Súd mal preukázať, že žalobca pochádza z mimomanželského vzťahu, pričom F. M. otcovstvo k mal. žalobcovi uznal dňa XX.XX.XXXX v konaní Okresného súdu Poprad sp. zn. Nc 132/1978. V konaní Okresného súdu Poprad sp. zn. P 26/1979 súd rozhodoval o zverení mal. žalobcu do osobnej starostlivosti matke a určil otcovi F.S. M. vyživovaciu povinnosť voči mal. žalobcovi. Otcovstvo F.S. M. k žalobcovi vyplýva i z rodného listu žalobcu. Pokiaľ rodný list žalobcu neobsahuje údaj o rodnom čísle rodičov je zrejmé, že v zmysle súčasnej právnej úpravy § 19 ods. 1 písm. e) zákona 154/1994 Z.z. o matrikách, úradný výpis z knihy narodení (rodný list) obsahuje i údaj o rodnom čísle rodičov. Podľa zákona 268/1949 Zb. o matrikách v znení účinnom k dátumu narodenia žalobcu t. j. XX.XX.XXXX kniha narodení dieťaťa neobsahovala údaj o rodných číslach rodičov, iba meno, priezvisko, dátum narodenia rodiča, povolanie a bydlisko rodičov. I keby povinnosť uviesť údaj o rodných číslach rodičov v rodnom liste vyplývala zo zákona, neuvedenie údajov by neznamenalospochybnenie hodnovernosti údajov o rodičovi dieťaťa. Na uvedené nemá vplyv záujem alebo nezáujem žalobcu o neb. otca, starostlivosť o nebohého, ani zabezpečenie pohrebu nebohému. V tomto smere ide o morálne hľadisko, ktoré ale nevyvracia preukázanú právnu skutočnosť, že neb. F. M. je otcom žalobcu.

53. Súd zamietol návrhy na doplnenie dokazovania znaleckým dokazovaním z odboru genetiky analýzou DNA i návrh na vylúčenie svedkov Z. M. a L. Z.Z., keď vykonanie týchto dôkazov je neehospodárne a nie

je potrebné pre právne posúdenie veci. Navyše znalecké dokazovanie z odboru genetiky analýzou DNA vykonané po smrti F. M. podľa názoru súdu ani nie je reálne možné.

54. Otázkou správnosti označenia pozemkov a veľkostí spoluvlastníckych podielov sa súd nezaoberal vzhľadom na konštatovanie neprípustnosti žaloby.

55. K vecnej pasívnej legitímácii namietanej žalovanými v 1./ a 2./ rade súd poznamenáva, že pasívne legitimovaným v konaní v zmysle § 485 Občianskeho zákonníka je nepravý dedič.

56. Nepravým dedičom je ten, kto dedičstvo skutočne nadobudol na základe rozhodnutia súdu v konaní o dedičstve, hoci podľa dedičského práva ho nemal nadobudnúť vôbec alebo v takom rozsahu, v akom ho nadobudol. Nepravý dedič je povinný oprávnenému dedičovi vydať majetok, ktorý získal z dedičstva. Povinnosť sa týka všetkého majetku, ktorý v dedičskom konaní vyšiel najavo, ale aj majetku, ktorý síce nebol predmetom dedičského konania, ale ktorý si nepravý dedič od poručiteľa prisvojil.

57. K namietanému rozporu žaloby s dobrými mravmi súd konštatuje, že pri žalobe oprávneného dediča je potrebné otázku dobrých mravov poukazovať komplexne. Správanie oprávneného dediča k poručiteľovi je potrebné posudzovať s prihliadnutím na správanie vzťahu poručiteľa k potomkovi od útleho detstva potomka do času smrti rodiča - poručiteľa a vo vzájomnej súvislosti posúdiť správanie sa samotného potomka.

58. Na základe uvedených skutočností v súlade s citovanou právnou úpravou súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate rozsudku.

59. O trovách konania súd rozhodol podľa § 257 Civilného sporového poriadku, z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd úspešným žalovaným v 1./ a 2./ rade nepriznal náhradu trov konania. Za dôvody hodné osobitného zreteľa súd považuje osobitný predmet sporu a majetkové pomery žalobcu, ktorý je invalidným dôchodcom. Príjem žalobcu neumožňuje podľa názoru súdu uhradiť žalovaným v 1./ a 2./ rade trovy konania bez toho, aby vážnym spôsobom bolo ohrozené zabezpečenie základných životných potrieb žalobcu.

60. Aplikácia § 257 Civilného sporového poriadku pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa zásady úspechu v konaní, príslušný súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Takéto rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania sa nesmie javiť ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a nesmie odporovať dobrým mravom.

Rozhodovanie o náhrade trov konania je v podstate druhotným aspektom konania, preto z pohľadu ústavnoprávnej udržateľnosti rozhodnutia Ústavný súd

Slovenskej republiky nepovažuje za nevyhnutné, aby všeobecný súd za každých okolností poskytol stranám v konaní priestor, aby sa vyjadrili k potenciálnej aplikácii § 257 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.